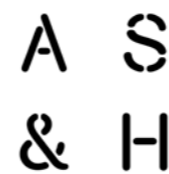

TRIPLA
MAISEMASUUNNITELMAN ESITTELY

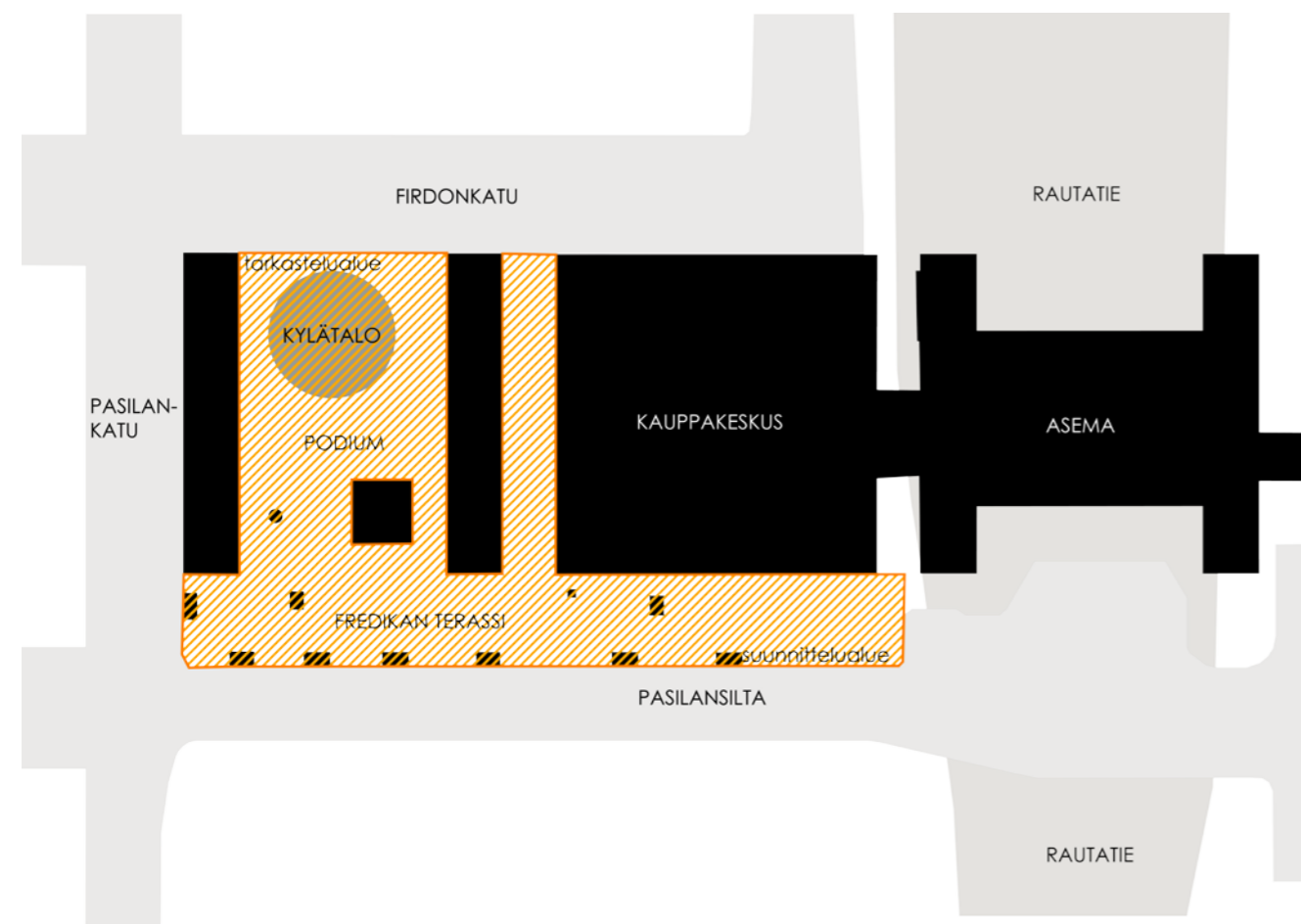
KAUPUNKIKUVANEUVOTTELUKUNTA 22.3.2017

SISÄLLYSLUETTELO

3	Vastine edelliseen kaupunkikuvaneuvottelukunnan lausuntoon
4	Maisemaelementit
5	Ulkotilojen suunnitelma, Fredikanterassi ja Podium
6	Näkymakuva
7	Materiaalimaailma
8	Fredikanterassin kiveys
9	Kasvillisuus
10 - 15	Näkymäkuvia
LIITE	Aiemmat KNK-käsittelyt, vastineet

TÄSSÄ ESITYKSESSÄ KÄSITELTÄVÄ ALUE

SUUNNITTELUTILANNE

Koy Tripla Mall:n ensimmäisen vaiheen rakennusluvan liitteenä esitettiin Keski- Pasilan keskuksen maiseman yleissuunnitelma. Keskuksen teknisen ja toiminnallisen suunnittelun edetessä myös maisemasuunnitelma on tarkentunut. Toisen vaiheen rakennuslupiin liittyen myös tarkentunut maisemasuunnitelma tulee hyväksyttäväksi. 12.1.2017 alueryhmässä esitettiin maisemasuunnitelmamuutokset, jotka hyväksyttiin jatkosuunnitteluun.

Maiseman ja siihen liittyvien toimintojen suunnittelu jatkuu Arkkitehdit Soini & Horto Oy:n, Sweco Architects Oy:n, LOCI maisema-arkkitehdit Oy:n ja Ramboll Finland Oy:n välisenä yhteistyönä ja kytkeytyy Koy Tripla Mall:n rakennusluvan lisäksi muihin rakennuslupiin. Asuinkortteliin kuuluvan kylätalon rakennuslupa jätetään kesän 2017 aikana ja asuntopihan pihasuunnitelma liitetään tähän lupaan osana maisemasuunnitelmaa.

HELMIKUUN 2017 JÄLKEEN MAISEMASUUNNITELMAA ON KEHITETTY MUUN MUASSA SEURAAVASTI

- Fredikanterassin ja asukaspuiston perusratkaisuja (pintamateriaalit, kiveyskuvio, istutukset) on kehitetty kaupunkikuvaneuvottelukunnan 01.02.2017 lausuntoon perustuen.
- Raitisilmarakennelmien muotoa ja ilmettä Fredikanterassilla on kehitetty
- Asuinkorttelin ja keskikorttelin väliin jäävän kanjonialueen maisemasuunnitelmaa on kehitetty

HELMIKUUN 2017 JÄLKEEN MAISEMASUUNNITELMAAN ON TULLUT SEURAAVIA MUUTOKSIA:

- Keskikorttelin ja asuinkorttelin välisellä alueella kauppakeskuksen isot lasikatteet ovat muuttuneet muodoltaan kahdesta isosta kupumaisesta katteesta halkaisijaltaan vaihtelevan kokoisiksi ympyräkatteiksi. Muutos on paluu kilpailuehdotuksen ratkaisun suuntaan. Vastaavasti asukaspuistossa sijaitseva kauppakeskuksen lasikate on myös muutettu ympyröiksi.
- Kaupunkisuunnitteluviraston ehdotuksesta Pasilan sillan varressa sijaitsevan keskitetyn pyöräpysäköinnin itäpäähän on lisätty porras palvelemaan asemalle suuntautuvaa liityntäpysäköintiä. Pääsisäänkäynti sijaitsee tasoerojen vuoksi pysäköintilaitoksen länsipäässä, mikä käytettävyytensä puolesta ei ole ihanteellinen liityntäpysäköintiä ajatellen. Uusi porras on sijoitettu istutusvyöhykkeelle jäteilmarakennelmien rivistön jatkeeksi, jolloin se mahdollisimman vähän häiritsee tärkeitä kulkureittejä ja näkymiä. Portaon sisäänkäynnin sijoittuminen istutusalueelle on käsitelty ja hyväksytty kaavoittajan kanssa alueryhmässä 9.3.2017. Kaavapoikkeama laaditaan.

KAUPUNKIKUVANEUVOTTELUKUNNAN LAUSUNTOA PYYDETÄÄN

1. Fredikanterassin ja tason +32 päivitetyille perusratkaisulle kansirakenteiden, kauppakeskuksen, keskikorttelin ja asuinkorttelin toteutussuunnitelmien laatimista varten kokonaisuutena, mukaan lukien seuraavat tarkentuneet osa-alueet

- maiseman käsittelyn periaatteet
- perustason materiaalit, istutusaltaat
- istutusvyöhykkeet
- toiminnallisten vyöhykkeet (liikennealueet, vapaa oleskelu, kaupalliset terassit)
- ulkotilaan sijoittuvat ilmanvaihtorakennelmat ja muut tekniset luukut ja rakenteet

2. Kasvillisuuden ja viherpintaalan periaateratkaisille Fredikanterassin toteutussuunnitelmien laatimista varten

3. Muutoksista

- Kauppakeskuksen lasikatteiden muutosten vaikutus maisemassa
- Polkupyöräpysäköinnin uuden yhteysportaan sijainti ja toteutus ulkotilassa

VASTINE KNK –LAUSUNTOON 01.02.2017

Triplan maisemasuunnitelma, Fredikanterassi. Toisen lupavaiheen käsittely

Keskeisiä suunnittelua ohjaavia otteita KNK-lausunnosta. Kannanotot on huomioitu suunnitelmissa seuraavasti:

OTE LAUSUNNOSTA — KORTTELIPIIHA

Asuntokorttelin piha ei ollut perusratkaisultaan oleellisesti muuttunut, mutta se oli ilmeeltään ja yksityiskohdiltaan tavanomais- tunut. Korttelipiha puiden määrä on eri havainnekuviissa erilainen: näiltä osin suunnitelmaa oli vaikea tulkita. Istutussyvyyden ollessa pihalla monin osin suosiollinen tulee isoja puita istuttaa runsaasti, myös suojaamaan tuulisuudelta.

Esitetty uusi kokonaiskonsepti antaa elastisuudessaan mahdollisuuden palata kilpailuvaiheessa esitettyihin toiminnallisiin, värikäisiin ja leikkimielisiin ideoihin. Esimerkiksi korttelipihaa voisi virikkeistää muistaen mm. kilpailuvaiheen kirjavan väripaletin mukaiset ympyräkuviot, liikuntapaikat ja pihakalusteet sekä kukkaniityt, havumetsiköt yms.

MUUTOKSET SUUNNITELMAAN

Puiden määrää ja kokoa on suunnitelmassa tarkistettu. Suuria puita on sijoitettu virtaus- muloinnin tulosten perusteella vähentämään tuulisuutta oleskelualueilla.

Värikkyyttä ja leikkimielisyyttä on tuotu esille mm kalusteiden, pinnoitteiden ja kasvillisuuden keinoin.

OTE LAUSUNNOSTA — FREDIKANTERASSI

Fredikanterassin osalta sommittelua on tarkistettava: vihreyttä on riittävästi, mutta istutusaltat eivät vielä muodosta riittävän määrätietoista ja suurimittakaavaista kokonaisuutta. ...

Jalankulkureittejä ja oleskeluvyöhykkeitä on selkeytettävä. Maisemaportaan kohdalla valitun teeman jatkuminen tasolta toiselle ei

ollut vielä ratkennut vakuuttavasti. Istutus- suunnitelmaa jatkotyöstettäessä tulee pitää mielessä ikivihreiden kasvien riittävä määrä, jotta myös syksyn, talven ja kevään terassi- ilme olisi sopivasti vihreä ja kasvusto tarjoaisi tuulisuojaa.

SUUNNITELMA

Istutusaltaiden tilallista sommittelua on jänte- vöitetty: reunoja on linjattu kulkureittien reuno- hin ja pienimpiä altaita on yhdistetty isommiksi.

OTE LAUSUNNOSTA — ISTUTUSALTAAT

Terassialueelle sijoittuvien istutusaltaiden istutussyvyys ei todennäköisesti riitä suurille puille. Tämän takia tulee erityisesti varmistua siitä, että suuria puita saadaan Pasilansillan reunaan. Pasilansillan pyörätien sivustalla, koko Fredikanterassin matkalla tulee raken- teilla, korkeuseroilla tai muutoin huolehtia tarvittavasta aluerajauksesta ja pienentää törmäysriskiä.

SUUNNITELMA

Pasilansillan varren kasvualustat ovat riittävät suurten puiden menestyä.

Törmäysriskiin on kiinnitetty huomiota erityises- ti alueilla, joilla kadun yli kuljetaan, toiminnalli- suuden kuitenkin kärsimättä.

Kadunvarren törmäysriskistä on keskusteltu ai- emmassa alueryhmän kokouksessa. Poistoilma- rakenteiden ja pyörätien väliin jää suojakaista, eikä pyörätielle juokseminen ja risteävä kulku eivät Pasilansillan kohdalla ole todennäköisiä.

OTE LAUSUNNOSTA — POISTOILMARAKENTEET

Kadun varrelle sijoitetuista poistoilmaraken- nelmista on luontevaa muodostaa mahdolli- simman eleettömästi urbaaniin maisemaan maastoutuva, julkista ulkotilaa rajaava ele- mentti. Pasilankadun varteen sijoittuvan rakennelman ulkoisen ilmeen suunnitteluun ja asemaan kokonaisuusmittelmassa tulee erityisesti paneutua.

SUUNNITELMA

Kadun varren poistoilmarakenteista on muodos- tettu materiaaleiltaan korkeatasoinen ja yksin- kertainen aihe. Valaistus luo vaihtelua ja eloa päivä- ja yömaisemassa.

Pasilankadun raitisilmarakennelma on käsit- telyltään liitetty Fredikanterassin oleskeluvyö- hykkeelle sijoittuvien kahden muun raitisilma- kanavan muotokieleen. Tämän seurauksena Fredikanterassilla on kahdenlaisia teknisiä rakennelmia: Pasilan sillan varren rivistön yk- sinkertaiset, ryhdikkäät kuusikulmiot ja oles- keluvyöhykkeen vapautuneet orgaaniseen ja pehmeämpään maiseman käsittelyyn yhdistyvät viuhkamaiset rakennelmat.

OTE LAUSUNNOSTA — RAITISILMARAKENTEET

Fredikanterassille keskeisesti sijoittuvan kah- den ison raitisilmarakennelman asema koko- naisuudessa on ongelmallinen, ja ne vaativat toisenlaisen arkkitehtonisen otteen. Esitettyä villiviiniseinämäideaa parempi lähtökohta on etsiä näille rohkeasti keskeisen paikan vaati- ma omanlaisensa, uuteen kokonaiskonseptiin sovitettu muoto ja ilme.

SUUNNITELMA

Kahden raitisilmarakennelman suurta kokoa on pilkottu hajottamalla ne viuhkamaisesti särmi- öiksi, jotka muodostavat ilmavamman ja mielen- kiintoisemman aiheen tilassa. Materiaalina on ympäristön valo ja värejä heijastava muutoin eleetön metallilevy. Valaistuksen keinoin voi- daan pimeään aikaan luoda viuhkamuodostel- maan kolmiulotteisuutta ja ajallista vaihtelua.

OTE LAUSUNNOSTA — PINTAMATERIAALIT

Pintamateriaalien osalta tulee palata aiem- piin virikkeisempiin ratkaisuihin. Erityisesti Fredikanterassin harmaa graniittipäällyste on ilmaisultaan liian laiha: perustaso on elävöi- tettävä alkuperäisten tavoitteiden mukaisesti. Aikaisemman lausunnon sanoin: Nyt esitetty maantasojen pinnoitusratkaisu oli ideana ai- empaa köyhempi. Sen osalta suunnitelma ei vastannut aiemmin esiteltyä tällaiselta hank- keelta odotettavaa innovaatiotasoa. Kauttaal-

taan maiseman materiaali- ja värivalinnoissa tulee muistaa sovitusta Triplan materiaalien, vä- rien ja muotomaailman kokonaiskonseptiin.

SUUNNITELMA

Fredikanterassin perustasoon on tuotu tason +32 koordinaatistoa noudattava ison mittakaa- van kuvio, joka muodostaa ruurkuvion, mutta hahmottuu myös pienessä mittakaavassa.

Kuvio muodostetaan hienovaraisesti kiven pin- takäsitteilyllä, jolloin valon taittuminen eri tavoin käsitellyillä pinnoilla muodostaa elävän pinnan. Kuviota voidaan korostaa myös sävyerolla, mut- ta voimakkaasta kontrastisesta kuviosta on luo- vuttu, sillä tasaisempi pinta on esteettömämpi

Materiaali- ja värivalinnoissa pyritään jatkosuun- nittelussakin pitäytymään rajatussa Triplalle ominaisessa paletissa, joka on enemmänkin kurinalaista ja niukkaa kuin runsasta ja kirjavaa. Värikkyys ja järjestystä rikkovat poikkeamat ark- kitehtuurissa korostuvat kurinalaisessa kokonai- suudessa virkistävinä ja vapauttavina aiheina.

22.03.2017

Marja-Liisa Honkanen, pääsuunnittelija, arkkitehti. SAFA

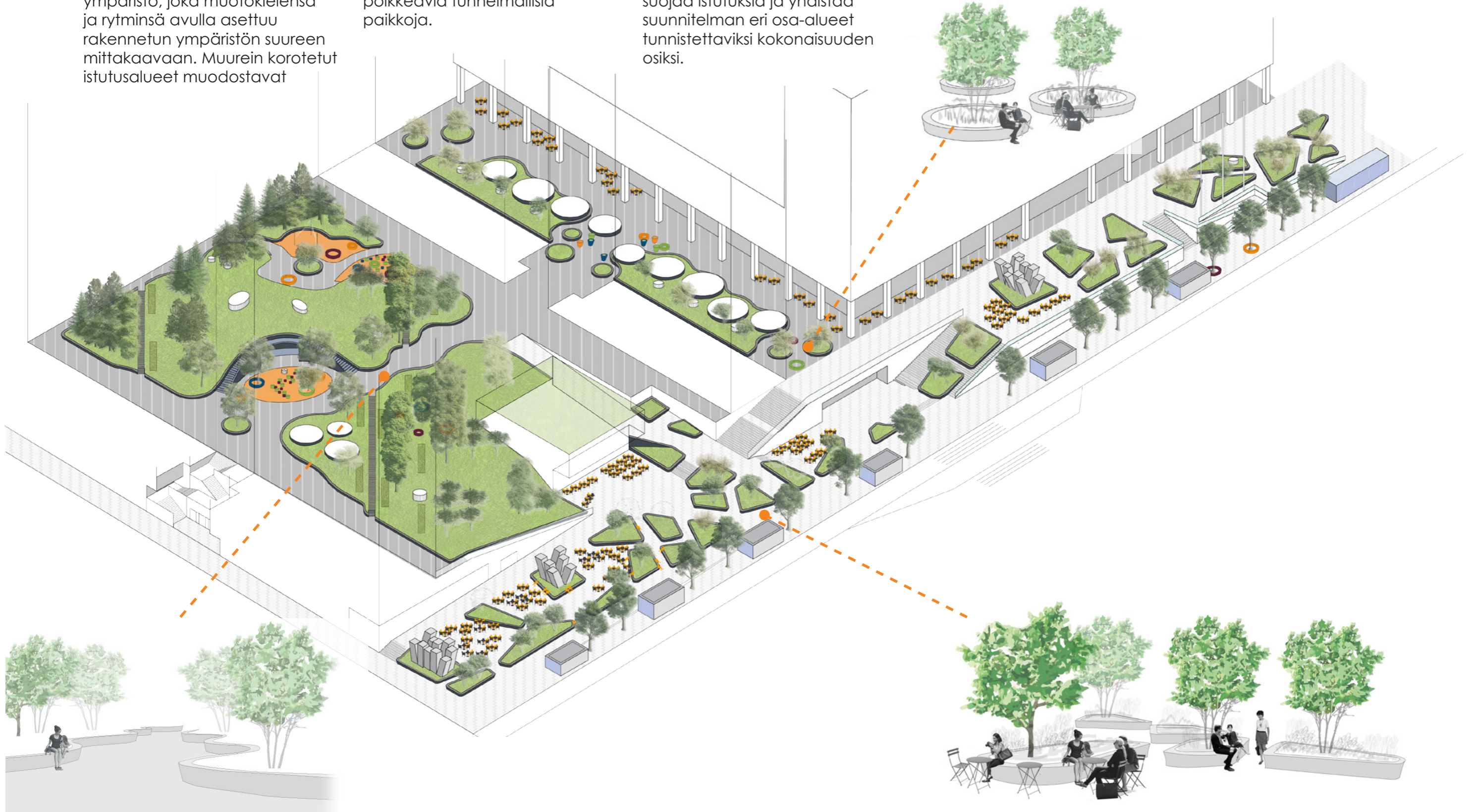
Jaakko Hassi, pääsuunnittelija, arkkitehti. SAFA

MAISEMAELEMENTIT

Triplan maisemasuunnitelman tavoitteena on ollut luoda pienmittakaavainen, ihmisen kokoinen, avara, valoisa ja vihreä ympäristö, joka muotokielenä ja rytmensä avulla asettuu rakennetun ympäristön suureen mittakaavaan. Muurein korotetut istutusalueet muodostavat

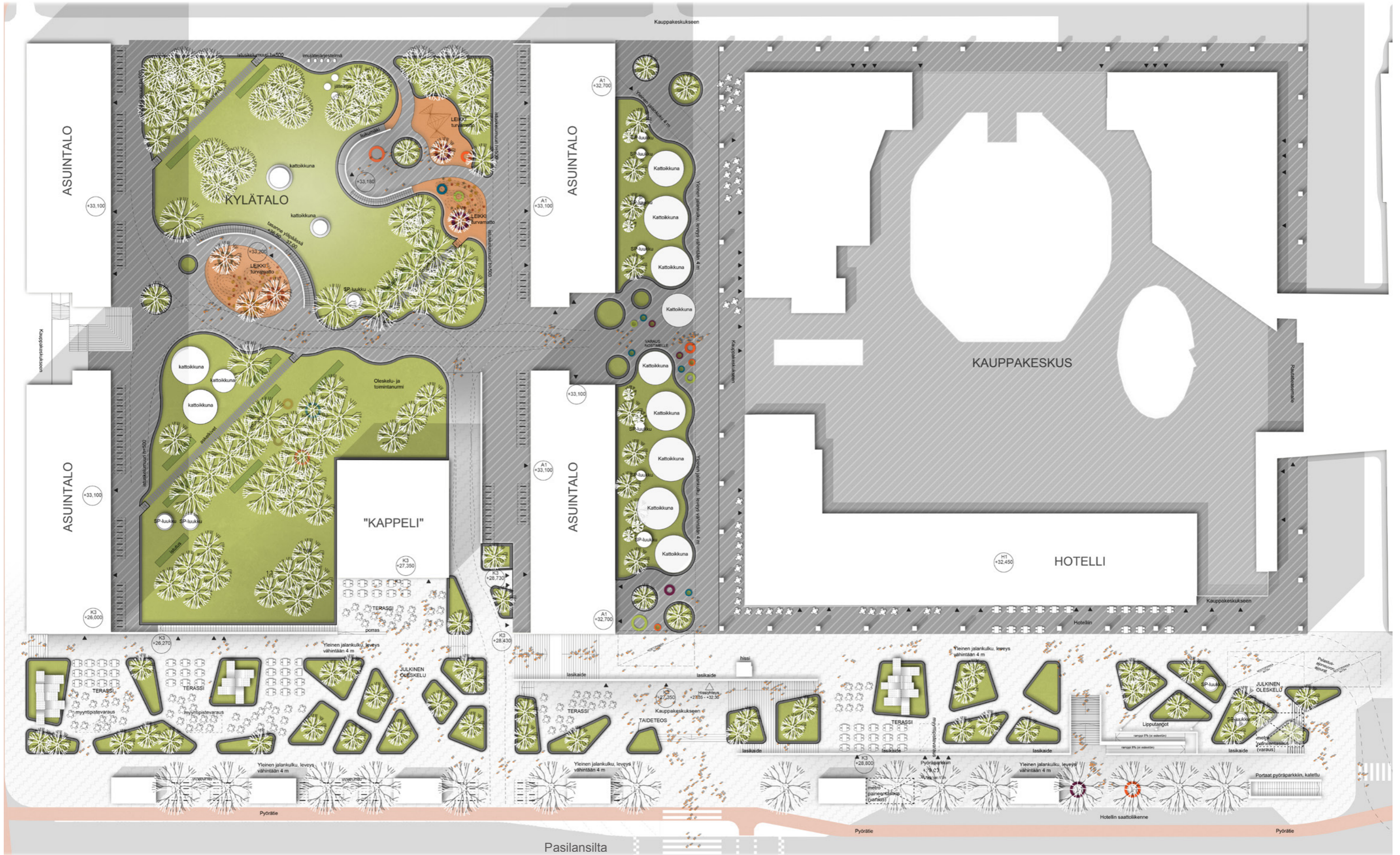
kokonaisuuden, jonka sisällä variaatio on detaljeissa – syntyy tunnistettava ympäristö, jonka eri osat muodostavat toisistaan poikkeavia tunnelmallisia paikkoja.

Matalat istutukset säilyttävät ympäristön sosiaalisen kontrollin, mutta antavat ulkotilalle vihreän yleisilmeen. Toistuva muuriratkaisu suojaa istutuksia ja yhdistää suunnitelman eri osa-alueet tunnistettaviksi kokonaisuuden osiksi.

ULKOTILOJEN SUUNNITELMA, FREDIKANTERASSI JA PODIUM

Pasilankatu

NÄKYMÄKUVA, FREDIKANTERASSI

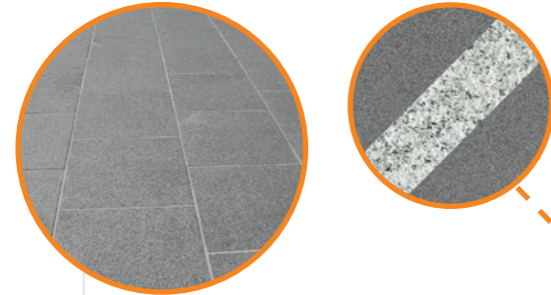
Visualisointi: Arkkitehdit Soini & Horto

MATERIAALIMAAILMA

Podiumin kiveys

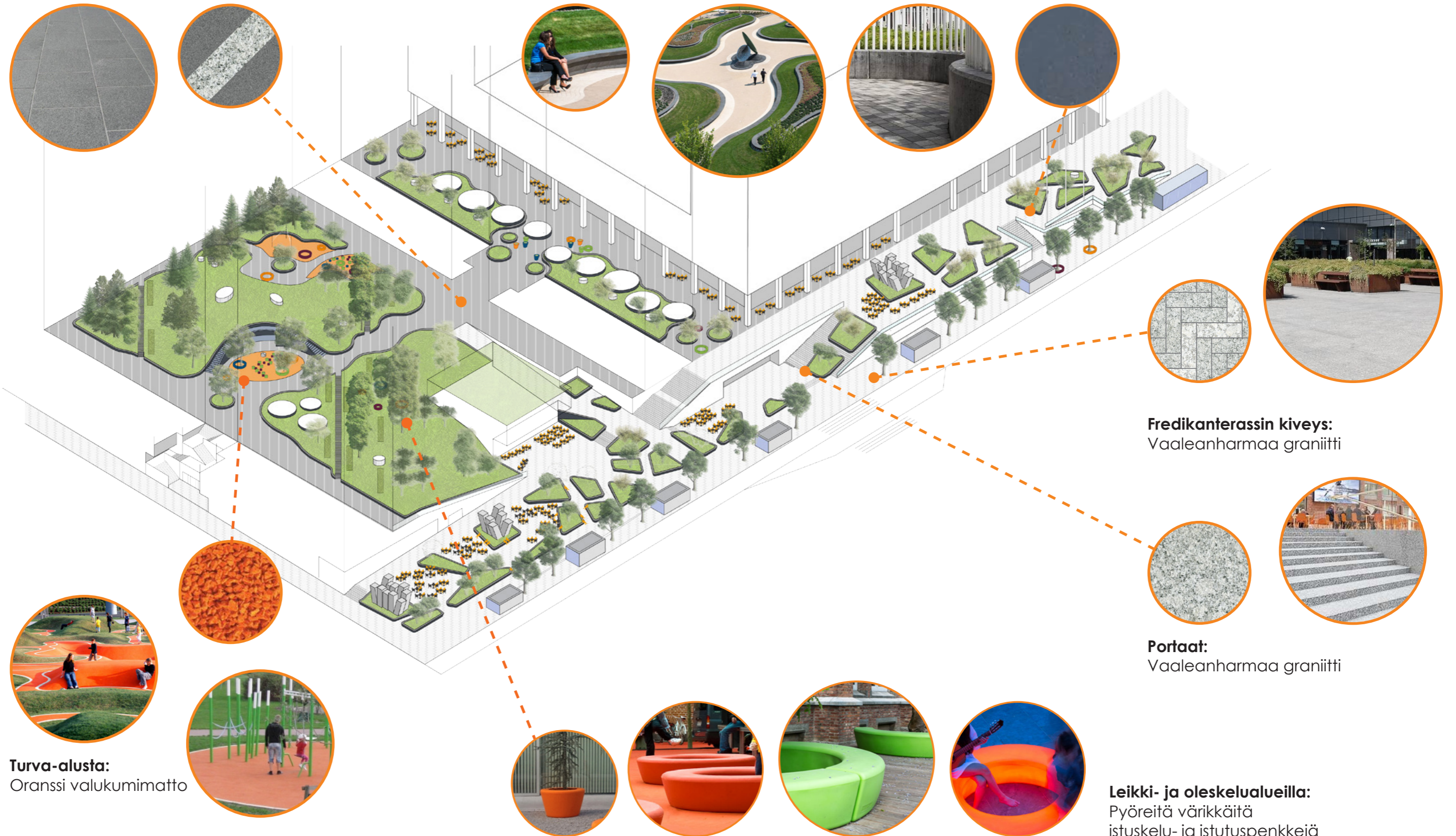
Tummanharmaa graniitti

Raidat: vaalea graniitti

Istuskelumuurit ja tukimuurit:

Betoni Antrasiitinharmaa

Turva-alusta:

Oranssi valukumimatto

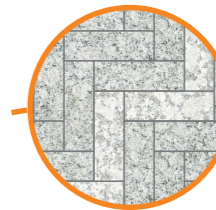
Leikki- ja oleskelualueilla:

Pyöreitä värikkäitä istuskelu- ja istutuspenkkejä

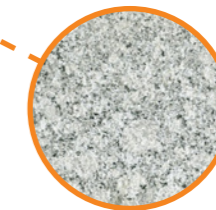
Fredikanterassin kiveys:

Vaaleanharmaa graniitti

Portaat:

Vaaleanharmaa graniitti

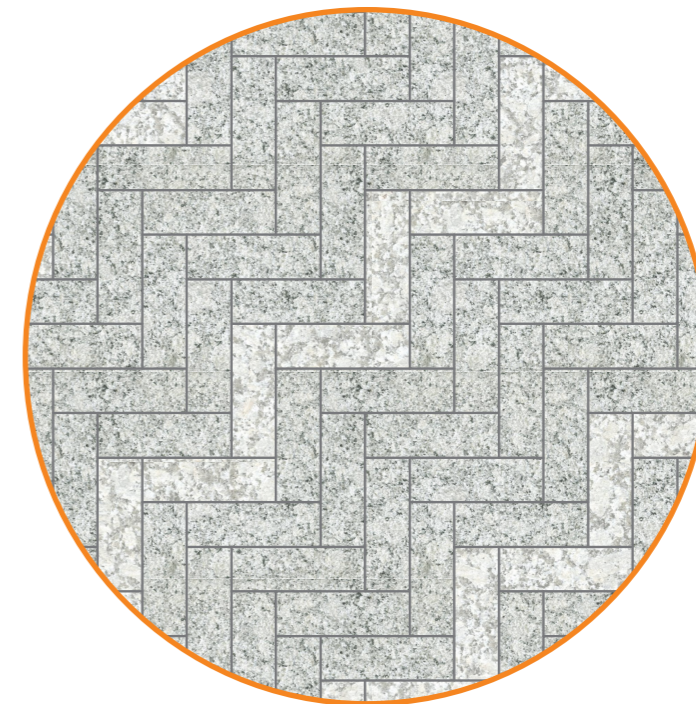
FREDIKANTERASSIN KIVEYS

Fredikanterassin kiveys on vaaleanharmaata graniittia. Kiveyksen kalanruotokuvioon tehdään suurkuvio kiven pintakäsittelyllä. Polttamalla käsitellyt kiveysraidat kiiltävät auringossa ja pimeällä. Istutusaltaat ympäröidään lohkopintaisella kiviraidalla esteettömän ympäristön luomiseksi.

KIVEYKSEN PINTAKÄSITTELYT

- RISTIPÄÄHAKATTU
- POLTETTU

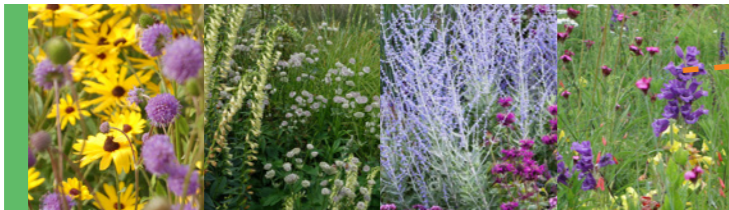
KASVILLISUUSMAAILMA

Avara ja vihreä korttelipiha

- Korttelipihaa hallitsee avara **oleskelu- ja toimintanurmi**, jota reunustaa vihreä kasvillisuus. Istutukset seuraavat podiumin linjakkuutta, ja ne istutetaan radoiksi.
- Kasvillisuus on sekoitus heiniä, maltillisesti kukkivia perennoja, sekä ikivihreitä maanpeitekasveja.
- Puut luovat tilallisuutta. Habitukseltaan erilaiset lehtipuut kuten vaahterat, jalopähkinät, rusokirsikat ja tuurenpihlajat istutetaan riviin. Lisäksi ryhminä ja yksittäispuina on ikivihreitä kotimaisia mäntyjä ja kuusia.

Iloiset ja kukkivat terassialueet

- Terassialueiden kasvillisuus on väritykseltään pirteää, ja lajeina suositaan **kukkivia perennoja**, jotka ovat parhaimmillaan kesällä terassien aukioloaikoina, mutta toimivat myös syksyllä.

Villit ja värikkäät oleskelu- ja kulkualueet

- Oleskelualueilla näkyy vuodenaikojen vaihtelut puiden lehdistä ja värikkäissä perennaistutuksissa. Heinät, **ikivihreät** maanpeitekasvit, perennat ja paikoitellen harkitut pienet puut tai pensaat, luovat selustaa oleskelulle.
- Heinäistutuksissa suositaan lajeja, jotka ovat myös talvella näyttäviä, kuten siniheinä ja rantavehniä. Perennat ovat monimuotoisia ja kukkivia, kuten keijukukat, pallo-ohdakkeet, ruusu-rohottajat ja päivänhatut. Puina voi olla esimerkiksi sirotuomipihlaja, katsura tai kirsikkasorvarinpensas, sekä korkeita pensaita kuten piikkiaraliaa.

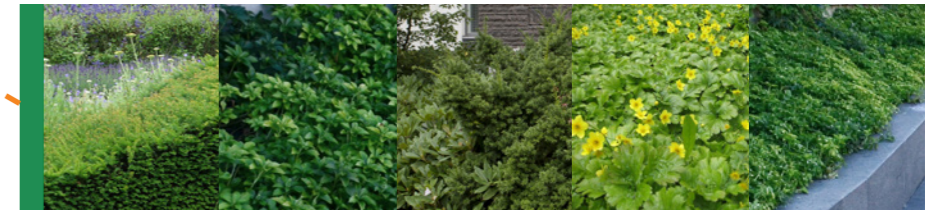
Keidas kanjonissa

- Kanjonin kasvillisuus muodostaa tunnelmallisen keitaan rakennusten väliin. **Ikivihreät** alppiruusut yhdistettyinä saniaisiin, kuunilijoihin, köynnöshortensiaan ja muihin varjoisan paikan kasveihin, luovat suojaosan tunnelman.

Arvokkaat ja ikivihreät sisäänkäynnit

- Sisäänkäyntien kohdalla **kasvillisuus luo arvokkuutta**. Kasvilajeista suositaan matalia, syysvärikkäitä pirteitä maanpeitekasveja ja perennoja, kuten rohtokatajaa, metsäkurjenpolvea ja lamoherukkaa.
- Näille alueille ei tule puita.

NÄKYMÄKUVA, HOTELLIN SISÄÄNKÄYNTI

Visuaalisointi: Arkkitehdit Spini & Horta

NÄKYMÄKUVA ASUNTOKORTTELIN PIHALTA

NÄKYMÄKUVA ASUNTOKORTTELIN PIHALTA

Visualisointi: Arkkitehdit Soini & Horto
ja LOCI maisema-arkkitehdit

NÄKYMÄKUVA ASUNTOKORTTELIN PIHALTA

NÄKYMÄKUVA ASUNTOKORTTELIN PIHALTA

Visualisointi: Arkkitehdit Soini & Horto

NÄKYMÄKUVA FREDIKAN TERASSILTA

Visualisointi: Arkkitehdit Soini & Horto

LIITE: AIEMMAT KNK-KÄSITTELYT, VASTINEET

VASTINE KNK –LAUSUNTOIHIN:

- 15.6.2016 KOHTIIN, JOTKA KOSKIVAT MAISEMASUUNNITELMAN MUUTOKSIA
- 30.10.2015 FREDIKANTERASSIA KOSKEVIIN KOHTIIN. ENSIMMÄISEN LUPAVAIHEEN KÄSITTELY
- 26.10.2016 TRIPLAN MAISEMASUUNNITELMA, FREDIKANTERASSI. TOISEN LUPAVAIHEEN KÄSITTELY

LAUSUNNOT ON OTETTU HUOMIOON SUUNNITELMISSA SEURAAVASTI:
KANNANOTOT **LIHAVOITUNA**
TEHDYT MUUTOKSET **KURSIIVILLA**

15.06.2016:

KAUPUNKIKUVANEUVOTTELUKUNTA
KESKEISIÄ SUUNNITTELUA OHJAAVIA
OTTEITA LAUSUNNOSTA:

...Valittua konseptia tulee kuitenkin edelleen selkeyttää ja arkkitehtonista kokonaisideaa kirkastaa jatkosuunnittelussa. Tulee ottaa huomioon ympäristön suuri mittakaava. Fredikanterassille sijoittuvien rakenteiden sijoittelu ja niiden keskinäinen variaatio ei saa olla sattumanvaraista vaan huolella harkittua.

Vihreyttä alueella voisi olla enemmänkin.... Alueelta on löydyttävä tuulelta ja tarvittaessa myös auringolta suojattuja paikkoja. Tuulisuussuojaus on suhteutettava vihreyden lisäämiseen ja kasveilla on oltava kasvuedellytykset. Myös vihersuunnitteluun ja toteutuksen laatuun pitää jatkossa panostaa. Tulee pitää mielessä tavoite ympärivuotiseen viihtyvyyteen. Jatkossa aurinkoisuus- ja tuulisuusselvityksistä saatu tieto on syytä tuoda suunnitelmiin; selvitykset tulee tehdä aikaisessa vaiheessa, koska ne ovat suunnittelun pohjatietoja.

Fredikanterassille on suunniteltu kaupallista toimintaa, mikä on uutta aikaisempiin vaiheisiin verrattuna...Kaupallinen toiminta elävöittäjänä tekijänä voi olla hyvä asia, jos kioskit ja raitisilmakuilut suunnitellaan huolella... Toiminnot Fredikanterassilla eivät saa oleellisesti aiheuttaa huoltoliikennettä julkiseen kaupun-

kitilaan. Myös "kappelin" huolto tulee hoitaa sisätilojen kautta...Alueelle tulee kuitenkin jäädä riittävästi julkista, keskeisesti sijoittuvaa ei-kaupallista oleskelualueita. Nyt esitetyt rakennelmien, rakenteiden ja pintojen suunnitelmat olivat vasta viitteellisiä. Materiaalivallinat ja detaljisuunnittelu on erityisen tärkeää. Värityritys tulee sovittaa kokonaisuuteen. Mainoslaitteita ei tule sijoittaa kioskien ja horimirakenteiden yhteyteen.

SUUNNITELMA

"Kappeli"-rakennuksen huolto tapahtuu sisä-kautta.
Maisemaan sijoittuvien teknisten rakennelmien julkisivut, materiaalit, detaljit ja niihin liittyvä valaistus suunnitellaan julkisivusuunnittelun osana. Tarkennetut suunnitelmat tullaan esittämään julkisivujen esittelyn yhteydessä.
Mainoslaitteiden hallitun ja integroidun sijoittamisen teknisten rakennelmien julkisivuihin toivotaan olevan harkinnan mukaan mahdollista. Digitaaliset näyttöpinnat tulevat olemaan tulevaisuudessa monipuolisia ja interaktiivisia viestintäalustoja, ja Triplan toivotaan voivan olla läsnä myös ulkotilassa. Ehdotuksiin palataan julkisivujen esittelyn yhteydessä suunnitelmien tarkentuessa.

Aukiolle avautuvan ravintolan sekä kioskien käyttäjien polkupyöräpaikoitusratkaisut tulee suunnitella toimiviksi ja kaupunkikuvallisesti hallituiksi jo tässä yhteydessä.

On tärkeää, että Fredikanterassin viereisellä ravintolalla on kaavan mukaisesti viherkatto. Alueen valaistuksen ratkaisu tulee olla mukana kaavan edellyttämässä kokonaisvalaistussuunnitelmassa. Pintojen kuvioinnit ovat muuttuneet aiemmasta; niidenkin osalta tulee ratkaista alueellinen kokonaisuus ja tehdä kattava esitys.

SUUNNITELMA

"Kappeli"-rakennuksessa (kulttuuriravintola) on viherkatto.
Ulkoalueiden valaistussuunnitelma tullaan edelleen tarkentamaan kokonaisvalaistussuunnitelman yhteydessä, suunnittelu on meneillään.

30.10.2015:

KAUPUNKIKUVANEUVOTTELUKUNTA
KESKEISIÄ SUUNNITTELUA OHJAAVIA
OTTEITA LAUSUNNOSTA:

Maisemasuunnittelu tulee ottaa vahvasti osaksi kaupunkitilan muodostamista ja sen tulee vastata arkkitehtuurin suurta mittakaavaa, joka edellyttää reipasta urbaania otetta ja selkeyttä. Tässäkin paikassa kasvillisuuden sijoittelulla ja luonteella voidaan tukea vyöhykkeisyyttä suuren mittakaavan mahtipontisuudesta pihojen intiimimpään tilamuodotukseen. Kansiolosuhteiden vuoksi on suurten puiden paikat päätettävä ja kasvuolosuhteet varmistettava varsin aikaisessa vaiheessa. Asetelma edellyttää niiltä selkeää rytmiä, mikä lisää tarvetta puiden paikkojen varhaiseen määrittelyyn. Maisemaportaat on otettava luontevaksi osaksi maisemaa. Samalla on huolehdittava että niiltä löytyy sujuva, "kova-pintainen" reitti nopeaan liikkumiseen.

Hissi (ns. YJK-hissi Pasilan sillan kauppakeskissäankäynnin vieressä) on toiminnallisesti hyvässä paikassa, mutta kaupunkikuvallisesti se asettuu muutoin varsin selkeästi koko alueen läpi tasalevyisenä johtavaan jalankulkuakselin kylkeen syöden akselin ehdottomuudesta syntyvää komeutta. Lasisuus ei tee hissistä vähemmän näkyvää. Hissin sijaintia tulee vielä tutkia. Mikäli hissi sijoitetaan Fredikanterassin alueelle, on siitä tehtävä luonteva, paikasta lähtevä ja siihen sitoutuva arkkitehtoninen aihe.

Asemakaavasta poikkeamisena ehdotettu pelastusajoneuvon reitin siirto toteutettavaksi suorana itäisen asuintalon vierellä on periaatteessa mahdollinen. .... Poikkeaminen tulee hyödyntää käyttäen hyväksi pihanpuolen parantuneet viherrakentamisedellytykset.

SUUNNITELMA

Pelastusajoneuvon siirron myötä vapautunut alue on lähes kokonaan viheralue nurmipintoineen ja istutuksineen.

26.10.2016:

KAUPUNKIKUVANEUVOTTELUKUNTA
KESKEISIÄ SUUNNITTELUA OHJAAVIA
OTTEITA LAUSUNNOSTA:

Esitetyt suunnitelmat eivät tue alkuperäistä isomittakaavaista strukturoitua konseptia, joka tuntuu esitetyissä suunnitelmissa hajonneen. Esittelymateriaali oli vaikeaselkoinen ja sellaisena korosti suunnitelman sirpalemaisuufta.

Lisäksi olisi kuitenkin hahmotettava jalankulkijan mittakaava. Esitetyissä suunnitelmissa eivät rakennusten ja niiden väliin jäävän tilan mittakaavat kuitenkaan tunnu kohtaavan. Riittävän laajat alueleikkaukset ja mahdollisesti myös videohavainnollisuus auttaisi tilarakenteen esittämisessä.

Konsepti

Aiheita on tullut lisää ja ne sekoittuvat toisiinsa satunnaisen oloisesti ilman että niillä olisi hierarkkista asemaa toistensa tai syntyvän kokonaisuuden suhteen. Uusia materiaali- ja väritratkaisuja ehdotetaan esittämättä niiden suhdetta Triplan materiaali- ja värimaailman kokonaiskonseptiin.

Konkretiaa lähestyttäessä suunnitelmasta on kadonnut siinä alun pitäen ollut leikkitelevä 60-lukulaisuus, selkeys ja jäntevyys. Erilaisten rakennelmien, pintojen ja istutusten sekä niiden muodostamien tilojen systematiikka ja hierarkia puuttuvat.

Alun perin ideana ollut ns. pöytäliinaefekti on hämärtynyt. Aiemmin on lausuttu, että terassipintojen suuruus on tarpeen.

SUUNNITELMA

Hankkeen suuri koko ja vaiheistaminen luovat haasteen kokonaisuuden esittämiselle. Esittelymateriaalin selkeyteen on kiinnitetty huomiota mm videohavainnollistamisen keinoin.

Aiemmin esitetyn, ns. "aaltokonseptin" toteuttaminen riittävän vahvana katsottiin suunnittelun reunaehtoien tarkentuessa heikkenevän siinä määrin, että konseptia päätettiin

muuttaa. Nähtiin välttämättömäksi löytää joustavampi konsepti, joka on riittävän vahva vastaamaan Triplan voimakkaaseen arkkitehtuuriin, mutta luo samalla pienimittakaavaisen ihmisen kokoisen ja vihreän ympäristön. Kilpailuvaiheessa esitetty suurkuvio on tulkittu uudelleen kolmiulotteisena struktuurina. Leikkisyys ilmenee elementtien vapaissa muodoissa, ympyröissä ja pehmeästi polveilevissa muurialueissa asukaspihalla.

Ns. pöytäliinan rajautumista on vahvistettu. Sen tehtävänä on toimia perustasona sille sijoituville objekteille ja antaa pinnalle rytmi. Vahva, yhtenäinen taso +32 muodostaa oman Fredikanterassista poikkeavan teeman sa kiveyksen ja pyöreiden elementtien avulla, jotka toistuvat läpi reitin.

Terassit

**Kaupallistetun tilan määrä Fredikanterassilla on entisestään lisääntynyt ja vihervyöhykkeiden määrä vähentynyt. Asiakaspikkoja terasseille on esitetty yli kaavan sallimien alue-
rajausten.**

Julkisen ja kaupallisen tilan rajausta ei suunnitelmasta selviä.

SUUNNITELMA

Terassialueet on sijoitettu Fredikanterassille siten, että ne eivät muodosta kulku- eikä näkymäesteitä tilassa. Terassialueet eivät muodosta laajoja yhtenäisiä kenttiä, vaan julkiset istuskelualueet ja terassialueet lomittuvat toisiaan tukien ja täydentäen ja rikastuttaen toiminnallisuutta. Matalan muurin ympäröimät viheralueet istutuksineen erottavat terassien istuskelualueita ja luovat viihtyisiä julkisia istuskelupaikkoja terassialueiden lomaan.

Pelkästään julkiselle oleskelulle on varattu eriluonteisia alueita koko Fredikanterassin varrella: vihreä asukaspihan rinne, ns. tapahtuma-aukio kappelin edustalla, keskiakselin eteläpää kahdessa tasossa maisemaportaineen ja hotellin ja joukkoliikenneterminaalien edusta odottelu- ja kohtaamispaikkoineen.

Hotellin edusta

Poikittainen porras rikkoo säilyneen pituus-suuntaisen vyöhykkeen periaatteen, eikä sellaisenaan tue kokonaisuutta. Hotellin saattoli-

kenneratkaisu vaikuttaa hankalalta ja kevyen liikenteen väylän kannalta arveluttavalta.

Istutukset

Istutuksiin liittyvien

kasvuolosuhdeselvitysten osalta esitys oli vajaa.

Istutusten todettiin vähentyneen suhteessa aiemmin esitettyyn.

Suunnittelijat ilmoittivat, että tuulisuus huomioidaan jatkosuunnittelussa. Asian huomioiminen on kuitenkin ajankohtaista nyt.

SUUNNITELMA

Uusi, aiempaa orgaanisempi maisemakonsepti ei rakennu itä-länsi-suuntaisten aaltojen ja vyöhykkeiden varaan, vaan huomioi eri suunnista lähestymisen tasapuolisesti. Hotellin portaan pohjois-etelä-suunta ei enää ole ristiriidassa maisemakonseptin kanssa. Hotellin saattoliikenneratkausta on tarkennettu kaupungin ja projektin liikennesuunnittelijoiden kanssa tiiviissä yhteistyössä. Se vastaa parhaalla mahdollisella tavalla osin ristiriitaisiin tavoitteisiin polkupyörä-, jalankulku- ja saatto liikenteen rajapinnassa. Erityistä huomiota on kiinnitetty turvallisuuteen.

Vihreyden tulkittiin vähentyneen erityisesti hotellin edustan terassilla. Aaltojen ankara linjattu sijoittelu rajasi vihreyttä tietyille kaistalle jättäen reuna-alueita paljaammiksi. Uusi konsepti korotettuine istutusaltaineen mahdollistaa tilavimmat kasvualustat ja elementtien vapaa sijoittelu vihreyden levittämisen kattavammin ja runsaampana koko Fredikanterassin alueelle.

Vihreyden osalta kaavan vähimmäisvaatimus ylittyy.

Osa kasveista on ikivihreitä.

Pasilan sillan varren istutuskaistan suuret katu-
puut ovat upotetuissa/tilavissa altaissa.

Asuntopihalla on mahdollisuus laajempiin kasvualustoihin ja suuriin puihin.

Ulkoalueiden tuulisuusolosuhteita suunnitteluratkaisut huomioiden on tutkittu mallintamalla. Tuulisimpien paikkojen viihtyisyyteen kiinnitetään toteutussuunnittelussa erityistä huomiota. Fredikanterassille suunnitellut puut ja pensaat

sekä istutuskaistan suuret puut parantavat olosuhteita simuloinnin tuloksiin verrattuna.

Mainoslaitteet, laitteet, valaistus

Mainospintojen osuus on edelleen epäselvä.

Esityksen tulee kattaa myös tiedossa olevat tulevaisuuden hankkeet, mm.

metron osalta sijainti- ja volyymitiedot.

Mm. valaistusratkaisun ottaminen mukaan esitykseen on tarpeen.

Liikkuminen, esteettömyys

Pyöräpaikkoja on oltava myös ulkotilassa terassille avautuvien liikkeiden läheisyydessä, muutoin niitä jätetään hallitsemattomasti sinnessä tilaa on ja silloin ne muodostavat kaupunkikuvallisen ongelman.

Fredikanterassille nousevien hissien osalta toistetaan aiempi kannanotto. Sijainti rakennuksien yhteydessä tulee olla tavoitteena. Ratkaisussa tulee huomioida asemakaavamääräys "m-sis2" sisältö.

SUUNNITELMA

Valaistuskonsepti on liitetty osaksi maisemasuunnitelmaa. Suunnitelman tekninen toteutus tarkentuu jatkosuunnittelussa. Julkisivuvalaistuksen ja ulkotilojen valaistus tullaan esittämään valaistuksen kokonaisuunnitelmassa julkisivujen toisen vaiheen lupakäsittelyn yhteydessä.

Kaavassa edellytetty polkupyörien paikkamäärä täyttyy keskitetyssä pysäköinnissä, joka sijaitsee Fredikanterassin varrella. Tämän lisäksi ulkopaikkoja on lisätty Fredikanterassin länsipäähän istutuskaistalle pyörätien varteen.

Edellisessä esittelyssä mukana ollut pysäköintilaitoksen välikaistilasta kannelle nousevasta hissistä on luovuttu.

Kaavan edellyttämän esteettömän yleisen jalankulkureitin varrella sijaitsevan hissien sijoittamista kauppakeskuksen sisään on tutkittu. Ratkaisu kuitenkin heikentää merkittävästi hissien merkitystä katuverkon esteettömän reitin osana. Lisäksi kaava edellyttää, että hissi on käytettävissä ulkotilasta käsin. Sijainti on säilytetty ennallaan. Ulkoasun puolesta hissi sovitetaan

kansialueen muiden suorakulmaisten teknisten rakennelmien ilmeeseen.

Kaavamerkintä: "m-sis2":

Rakennusala tai rakennusalan osa, jolle saa rakentaa metron ja Pasilansillan tason välistä henkilöliikennettä palvelevan koneportaan. Ennen metron liikennöinnin aloittamista tiloja ja portaita saa käyttää metron tilojen väliaikaiskäyttöä palvelemaan tarkoitukseen. Alueelle saa myös rakentaa ilmanvaihto- ja savunpoistohormeja sekä metron paineentasauskuilun. Alalle ehdotetaan sijoitettavaksi istutusaltaita, julkista jalankulkua (mm maisemaporras) ja terassia. Kaavapoikkeaman perustelut: Metron sisäankäynti koneportaineen on sijoitettu kokonaisuudessaan kannen +32 tason alapuolelle, ja kansitaso sisäankäynnin alueella vapautuu yleiselle jalankululle. Hotellin edustan jk-vih kaavamerkinnän mukaisesti on johdonmukaista sallia myös tämä alue terassikäyttöön. Reuna-alue siitä avautuvine näkymineen ja sivussa kulkureiteiltä on luonteva paikka terassille. Terassi on luonteeltaan tilapäinen ja kausiluonteinen.

Fredikanterassilla on useita kohtia, joissa toiminnot ylittävät kaava-alueita. Näille on haettu poikkeamapäätöksiä. Kaavoitusvaiheessa suunnitelmat olivat hyvin luonnosmaisat ja tarkat rajaukset sen mukaiset. Kaavapoikkeamia haettaessa on erityistä huomiota kiinnitetty kaavan henkeen siten, että tavoiteltu laatutaso säilyy ja toiminnot turvataan kaavan edellyttämällä tavalla, vaikka alueelliset rajaukset muuttuvat.

26.01.2017

Marja-Liisa Honkanen, pääsuunnittelija, arkkitehti. SAFA

Jaakko Hassi, pääsuunnittelija, arkkitehti. SAFA